

[Fuglsang.]

anfægte Ægyptens ret til at nationalisere en vandvej i Ægypten, lige så lidt som nogen kan anfægte Englands ret til at nationalisere sine gruber eller stålværker. Altså her burde der ikke være noget som helst spørgsmål.

Derefter melder det andet spørgsmål sig: at sikre kanalens drift, hvordan man i så henseende kan nå frem til en tilfredsstillende løsning. For mig at se kan de metoder, som anvendes fra engelsk og fransk side, ikke være rigtige, ikke være i overensstemmelse med folkenes stræben efter fred, efter international afspænding. Tværtimod kan det kun være et forsøg på at fortsætte fortidens koloniale metoder, metoder, som tiden har dømt til nederlag, og som kan blive en alvorlig trusel mod fredens fortsatte beståen.

Jeg vil minde om selve den direkte baggrund, om optakten til Suezkanal-krisen, nemlig vestlige stormagters forsøg på at udnytte Ægyptens behov for penge til at bygge Assuandæmningen og derved sikre Ægypten nye landbrugsområder og en vældig opbygning af dets industri, udnytte det til deres egne politiske formål, til at lægge økonomiske tryk på landet, altså direkte mod den megen hule snak om at hjælpe underudviklede lande, som man ellers kører op med.

Jeg vil også minde om den måde, hvorpå man reagerede overfor beslutningen om at nationalisere kanalen. For det første selve selskabets ordre om at trække lodserne hjem. For mig at se kan det kun være i strid med Konstantinopelkonventionens § 4, som siger, at de deltagende parter er enige om, at ingen fjendtlig handling og heller ikke nogen anden handling, hvis formål er at forhindre kanalens frie besejling, må begås i kanalen og dens tilsejlingshavne. Dette at trække lodserne hjem kan jo kun være en handling med det formål at hindre kanalens frie besejling.

Dernæst kommer så det mest alvorlige, den militære opmarch, som fandt sted i det østlige Middelhav. Er den alene for-

øvrigt ikke et bevis for, hvordan selv såkaldt demokratiske, kapitalistiske lande let bliver et redskab i nogle få kapitalistiske spekulanter og rigmænds hænder? Det var jo ikke folkene, som ønskede dette militære opbud med den risiko, det indebar. Det er hverken de franske eller engelske arbejdere og bønder, som har aktier i Suezkanalen og personlig interesse i, om den ejes af Ægypten eller af et privat udenlandsk selskab. Men hvis en sådan opmarch fører til militære forviklinger, bliver det folkene, som kommer til at betale krigen, og netop derfor så man da også, at ikke mindst arbejderbevægelsen, fagbevægelsen og også det engelske arbejderparti krævede i stedet for militære trusler alle anstrengelser sat ind på en fredelig løsning. Ikke desto mindre ser man, at de to vestlige stormagters regeringer lader deres handlinger diktere udfra aktionærers og oliemagnaters interesser, og hvis ikke den anden part trods alt havde haft et lidt mere modent overlæg, kunne disse handlinger let have ført til at sætte ild på krudttønden i dette vanskelige område af verden.

På baggrund af denne mægtige militære opmarch sammenkaldte de vestlige stormagter en konference, hvortil man nådigst indbød Ægypten, ikke i Kairo, ikke i det land, hvor kanalen ligger, men på et sted, man selv afgjorde, nemlig London, og med en sammensætning af deltagende nationer, som man også selv afgjorde. Det var også vestmagterne, der formulerede forhandlingsgrundlaget eller rettere de forskellige forhandlingsgrundlag, der kom frem, og fælles for dem alle var, at bag snakken om fri gennemsejling m. m. stod det ene, at de kapitalistiske stormagter ønskede at bevare den faktiske kontrol og myndighed over kanalen og dens administration. Uden en sådan indrømmelse og, som alt efterhånden ligger, uantagelig indrømmelse ville man ikke forhandle. At det var det afgørende for vestmagterne, ser man også af, at man afviste det indiske forslag til forhandlingsgrundlag, der gik ud på at anerkende Ægyptens